

యేసును గూల్చ మనం ఎలా

తెలుసుకోగలం? (2)

యేసును గూర్చిన సమాచారం మత వ్యతిరేకులనుండి యూదులనుండి మనకు లభించింది చాలా తక్కువ, అయితే మనమెక్కువగా తెలుసుకోగలిగింది క్రొత్త నిబంధనలోని మత్తయి, మార్పు లూకా, యోహోను సువార్తలనుండి. ఈ సువార్తల రచయితలు ప్రతి ఒక్కరు యేసును గూర్చిన చక్కని రూపచిత్రాన్ని అందిస్తున్నారు, అది ఆయనను గూర్చిన సమాచారం. ఆయన ఎవరో ఆయనేమి చేశాడో అన్న విషయం తెల్పుచున్నది, అంతేగాక ఆయన యొక్క ప్రాధాన్యత ఏంటో పలుపలువిధాలుగా వర్ణించుచున్నది. అందువల్ల ఆయనను గూర్చిన నాలుగు నిశ్చయమైన వివరణలు మనకందిస్తున్నాయి, దాంట్లో ఏ ఒక్కటి కూడ ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకించుకోవడం లేదు. ఒకొక్కటి ప్రత్యేకంగా ఉన్నాయి.

ఈ సువార్తలనుండి మనమేమి నేర్చుకొంటాం?

మత్తయి

మత్తయి సువార్త ముఖ్యంగా యూదులకొరకు ప్రాయబడింది. యేసు ఇక్కాయేలీయులకు మేస్సీయ రాజుగా అందించబడినాడు, అతడు తన గ్రంథం ప్రారంభంలోనే నలువది రెండు తరముల పంశాపశి వివరణతో² ప్రారంభిస్తున్నాడు, యేసును, దాచీదు సంతతినుండి వచ్చినవానిగా విశదికరించాడు. జెను చాలా ప్రాముఖ్యమైనది ఎందుచేతనంబే మేస్సీయ దాచీదు “కుమారునిగా” ఆయన సంతతినుండి రావలసిందే కాబట్టి రచయితకూడ తరచుగా పాత నిబంధన మూల వాక్యాలను దీనికి సంబంధించినవిగా చూపిస్తు అవన్ని యేసులో “నెరవేరిసవని” నిరూపిస్తున్నాడు. ఈ గ్రంథం యేసును ధర్మశాస్త్రాన్నిచ్చిన మరియు ఇక్కాయేలీయుల బోధకుడైన “క్రొత్త మోషే”ను చూపుతున్నది.

మత్తయి సువార్త ఐదు ముఖ్యమైన ప్రసంగాలుగా రచించబడింది (5-7; 10; 13; 18; 24-25 అధ్యాయాలు), అంటే వివరణాక విభాగాలుగా విభజించబడింది. ఈ ప్రసంగాలన్ని కూడ యేసు చేసిన బోధలతో నిండుకొనివున్నాయి, అందువల్ల పండితులు పాత నిబంధన ప్రారంభ గ్రంథానున “మోషే యొక్క ఐదు గ్రంథాలతో” పోల్చుచున్నారు (పంచమ గ్రంథాలు: ఆదికాండము, నిర్మమకాండము, లేవియకాండము, సంఖ్యాకాండము, ద్వితీయోపదేశకాండము), మోషే ఎలగైతే సీనాయి కొండమీదకు దేవునినుండి ధర్మశాస్త్రం పొందడానికి వెళ్లినాడో యేసు కూడ కొండమీద ప్రసంగం చేయడానికి కొండక్కినాడు (5-7 అధ్యాయాలు), దీంట్లో మోషే¹ ధర్మశాస్త్రంలోని విషయాలతో సరిపోవు అనేకములున్నాయి. మత్తయి కాలంనాటి యూదా చదువరులు అతనేమి ప్రాశాదని దాన్ని చక్కగా సమర్థించారు.

మార్కు

మార్కు ప్రాస్తున్న విషయాలు ముఖ్యంగా అన్యలకు (యూదులుకాని వారికి) చెందినవిగా తెలుసుకోగలం. మత్తయి విధానం గాక యితని విధానం వేరేవిధంగాపున్నది ఎలా అంటే యూదులకు సంబంధించిన పదజాలం వాడినప్పుడు గాని, యూదుల ఆచార వ్యవహరాలకు సంబంధించిన విషయాలను ప్రస్తువించినప్పుడు వాటినిగురించి పూర్తిగా నిర్వచించి వివరణయిచ్చిన తర్వాతనే ముందుకు సాగేవాడు. ఎందుచేతనంటే తాను వివరిస్తే తప్ప పారకులకు తాను చెప్పేదేమిటో అర్థం కాదని అతని భావం (ఉదాహరణకు మార్కు 7:1-4, 11). ముఖ్యంగా రోమీయులు శక్తి సామర్థ్యాలను గమనించి వాటిపట్ల గురిపెట్టుకొనియుండే స్వభావం గలవారు, అందువల్ల వారు అభిరుచులను బట్టి మార్కు యేసును మహాత్మార్యాలు చేయశక్తి సామర్థ్యాలుగల దేవుని కుమారునిగా వారికి కనబర్యాయున్నాడు. అతడు తన సువార్త మొదటి వచనంలోనే ఆయనను “దేవుని కుమారుడని” సంబోధిస్తున్నాడు. తన వివరణ చివరి భాగంలో, యేసును సిలువ వేసిన రోమీయుల శతాధిపతి ఆయనను గూర్చి ఏమన్నాడో ప్రాస్తున్నాడు, “నిజముగా ఈ మనుష్యుడు దేవుని కుమారుడే” అని చెప్పేను (మార్కు 15:39). ఈ సువార్త మధ్య భాగమంతబిలో ఈ విషయాన్ని సృష్టించేనే విషయాలే ఉద్దేశ పూర్వకముగా పూర్తిగా నింపబడియున్నాయి.

మత్తయి తన సువార్తలో యేసు యొక్క ప్రాముఖ్యాను బోధలను నివేదించాడు, మార్కు విధానం చూచినట్టయితే, యేసు యొక్క క్రమములను వర్ణించుచున్నాడు, పదిహేడు అద్భుతాలను, నాలుగు ఉపమానాలను తన సువార్తలో సంక్లిష్టపరచియున్నాడు. యేసు దురాత్మలను పారద్రోలడం గురించిన అనేక సందర్భాలు మార్కు నివేదించుచున్నాడు, మొట్టమొదటి అద్భుతం యిదే వర్గానికి చెందినది, నమోదు చేశాడు (మార్కు 1:23-26). మార్కు సూచక క్రియలను గురించి ప్రస్తువించినప్పుడు *euthus* అనే ఆ మాటకు (గ్రీకు పదంనుండి) “వెంటనే” అని “తరుచుగా” అని తర్వాతమా చేయబడింది; కానీ కొన్ని సందర్భాల్లో ఆ మాటలను “వెనువెంటనే” (లేక “straightway”; KJV) అని తర్వాతమాచేయ బడింది. ఏదైతేనేనో ఇక్కడ కూడ వాడబడిన సరైన గ్రీకు పదం, యేసు చేసిన మహాత్మార్యాలను గూర్చి మార్కు ఎంత నొక్కి వక్కాణించాలనుకున్నాడో దానికి సరిగ్గా సరిపోతుంది.

లూకా

లూకా సువార్త ఒక అన్యాని ద్వారా ప్రాయిబడిన ఒకే ఒక సువార్త. క్రొత్త నిబంధనలో ఏదైన ఒక పుస్తకం రచించిన అన్యడెవరైన ఉన్నారా అంటే అది యూదేరుడైన లూకా మాత్రమే. అతడు యేసును ఒక “శుభవార్తగా” (అనగా “సువార్తగా”) చూపించడానికి దాన్ని రచించాడు. ఈ శుభవార్త సమస్త మానవకోటికి వారు యూదులైనా, అన్యలైనా, ప్రాముఖ్యంగా సమాజంలో ఏమూలన జీవించేవారికైనా సరే అది చెందిందే. ఈ పనిచేయడానికి లూకా, యేసును స్వస్థతపర్యవానిగా గాని రక్షణ ప్రసాదించువానినిగాను అభవర్తించాడు, అది యూదా సమాజంలో ఎంత తక్కువ స్థాయిలోపున్నవారికైనాసరే వర్తిస్తుంది: బీదవారు, కుప్ప వ్యాధిగలవారు, పన్న వసూలు చేసేవారు, ప్రీలూ, సమరయులైనా సరే, అంటే యూదా సమకాలీన సమాజంలో నీచమైనవారు అనబడినవారికి పైతం. లూకాలోపున్న ప్రత్యేకత ఏమంటే, అతడు యేసును చరిత్ర పుటల్లోకి ఎక్కించడానికి కృషిచేయడమే (యేసు

యొక్క జీవితంలో ఈ విభాగాన్ని యితరులు అందించడానికి అంతగా పట్టించుకోలేదు). ఉదాహరణకు, లూకా తన గ్రంథ నాంది ప్రస్తాపనలో (లూకా 1:1-4) తాను పనిగట్టుకొని చేయవలసిన హోం వర్కు అంతా ముందే చేసినట్లు కనిపిస్తుంది. అంటే, యేసును గూర్చి యితరులు ప్రాసిన ప్రతులను చదవడం, మరియు ఆయన జీవితాన్ని కళ్యాహ చూచిన ప్రత్యేక స్థాపనలను సంప్రదించి ప్రాశాదు (తనకై తాను స్వంతగా ప్రాశాను అన్న నిందలేకుండ ఈ పని చేశాడు) లూకా 3:1, 2 విభాగం ఒక చారిత్రాత్మకమైన వివరణ దేని గురించంటే బాహ్యిస్తుమిచ్చు యోహోను యొక్క బహిరంగ పరిచర్య గురించి (అంటే యేసు గురించి కూడ దాంట్లో సంక్లిష్టమైయుందని). ప్రాచీన ఒడంబడికను బట్టి చూస్తే, యేసు కార్యములను గూర్చి ఆ కాలాన్ని గూర్చిన సరైన తేదీ అని చెప్పవచ్చు. ఒక రోమా చక్రవర్తిని పేరుతో సహా సువార్తలో పేర్కొన్నది, రచయితానైన లూకా ఒకక్కడే. యింకా యితర సువార్తలు వదిలి పెట్టిన కొన్ని భాగాలు కూడ అతడు ప్రాశాదు. యేసు యొక్క జీవితంలో “ఆయన ప్రయాణాల వివరణ” (9-19 అధ్యాయాలు) పరకు, అనగా యేసు గలిలయను విడిచి తాను సిలువవేయబడు నిమిత్తమై యొరూపలేము వచ్చి చిట్ట చివరిగా వెళ్ళడం గురించిన వివరణవన్న అంశం. ఈ విభాగం లూకా యొక్క రచనా లక్ష్మణలను మరియు యేసు యొక్క విధానాన్ని చూపెడుతుంది. యేసు తన బోధలను తన కార్యాల్లోను సమాజంలో అట్టడుగు వర్గాలకు చెందినారితోను ఏ స్థాయి లేని బీదలపట్లను ఆయన దృష్టి నిలిపియున్నాడని లూకాగారు వివరించారు.

మత్తయి, మార్పు మరియు లూకా సువార్తలు కలిపి “సారసంగ్రహ సువార్తలు” అన్న ఒకే ఒక నామకరణము కలిగియున్నవి. యేసు చరిత్ర కథను చెప్పటిలో అవి ఒకే ప్రాధమిక సంక్లిష్టమైన వర్ణనను ఉపయోగించాయి గసుక అవి అలా పిలువబడ్డాయి. “సినాప్టిక్” అనే పదము రెండు గ్రీకు పదాల కలయికవలన ఏర్పడింది. “ఒకేలాగు చూచుట” అని దాని అర్థం.

యోహోను

యోహోను సువార్త యేసును దైవికమైన దేవుని “వాక్కు” (Logos) అని బుఝవుచేయడానికి ప్రాయబడింది (యోహోను 1:1). అనగా దేవుడు తన చిత్తాన్ని, తన నిజస్వభావాన్ని ఈ వాక్కు ద్వారా బయలుపరచినట్లు అని ఆర్థము. దీంట్లో ఒక ప్రత్యేకత ఏమంటే ఈ సారసంగ్రహ సువార్తలని పిలువబడుచున్న వాటిలో యేసు చేసిన కార్యాల గురించి వివరించబడినట్లు దీనిలో వివరించబడలేదు (ఉదాహరణకు, యేసు దురాత్మలను పౌరద్రోలడంలాంటి కార్యాల గురించి దీనిలో లేదు); కానీ ఈ సువార్తలో అసలు యేసు ఎవరు అన్నది ఎక్కువగా వివరించ బడింది, ప్రత్యేకంగా యేసు యొక్క ప్రసంగాలు వాటి వివరణలను ఉదాహరించడం ద్వారా వివరించబడింది. ఈ సారసంగ్రహ సువార్తలకు విభిన్నంగా యోహోనుతో కాలాను క్రమణ కంటే అంశాలవారీగా వివరణలు యివ్వబడ్డాయి. కాబట్టి అతని రచన మత్తయి, మార్పు లూకా సువార్తల్లోని విషయాలకు ఎలాంటి పొందిక కనిపించదు. అందువల్ల మత్తయి, మార్పు లూకా సువార్తల్లో పొందుపరచియున్న విషయాలతో సరిపోల్చుకొనుట కష్టం. యోహోను తన లక్ష్మణ్ణి, ఉద్దేశాన్ని ఎంతో స్పష్టంగా తన మనసులో నిలుపుకొనియున్నాడు. అతడు తన గ్రంథాన్ని చదివేవారు క్రిస్తునందు విశ్వసించాలని వారిని నడిపిస్తున్నాడు. అంతేగాక ఈ సువార్తలోని సారాంశం చదువరులను ఒక్కక్కరిని వ్రేలు పెట్టి చూపుతూ “సీవు” “సీవు”

అంటూ ఉద్దేశపూర్వకముగా సంబోధించునట్లున్నది:

మరియు అనేకమైన యితర సూచక క్రియలను యేసు తన శిఖ్యులయొదుట చేసేను; అవి యా గ్రంథమందు ప్రాయబడియుండలేదు గాని యేసు దేవుని కుమారుడైన కీస్తు అని మీరు నమ్మినట్లును, నమ్మి ఆయన నామమందు జీవము పొందునట్లును ఇవి ప్రాయబడెను (యోహోను 20:30, 31).

ఈ యోహోను సువార్త యొక్క మరొక ప్రత్యేకత ఏమనగా, యేసు యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని అందరికి సమితిరంగా విపరించడమే. యితర సారసంగ్రహ సువార్తలు యేసు మేస్సీయ అన్న సత్యాన్ని వార్తావాన్ని అందరికి బహిరంగపర్వతకుండా కొంత మరుగుపర్చినవి. కాని యోహోను సువార్త మాత్రం. యేసు తాను మేస్సీయ అని చెప్పుకున్నట్లు సూటిగా ప్రాయబడింది. ఎందుచేతనంటే, యేసు చేసిన అనేక కార్యములు యొరూపులేము, దాని పరిసర ప్రాంతాల్లోనే జరిగాయి కాబట్టి, యేసు యూదా నాయకులతో వివాదాల్లోకి దిగింది ఈ ప్రాంతంలోనే. యిక యితర మూడు సువార్తల్లో చూస్తే ఆయన పసులన్ని గలిలయ ప్రాంతంల్లోనే జరిగాయి. అందువల్ల ఆయన తాను “మేస్సీయాని చెప్పుకున్నట్లుటే గొప్ప అలజడి” జరుగుతుందని, ఆయన మేస్సీయ అన్న సత్యాన్ని కొందరు నిరాకరిస్తున్నందువల్ల కూడ ఈ ప్రస్తాపన తీసికొని రాబడలేదు.

ఈ నాలుగు సువార్తలు “యేసు యొక్క జీవితాన్ని” పూర్తిగా అందించాలన్న ఉద్దేశం లేనట్లు వ్యక్తపర్చుచున్నాయి. అందుకేనేమో ఈ రచయితలంతా యేసు జీవితాన్ని గురించి విమియు ప్రస్తావించలేదు. ఆధునిక విధానంలో ఎవరైనా ఒక ప్రముఖ వ్యక్తి జీవితాన్ని గురించి ప్రాసినప్పుడు, మనం గమనించేదేమంటే, అతని బాల్యం, విధ్య, మొదలైనవాటిని గురించి ఉంటాయి, దీనికి విభిన్నంగా సువార్తల్లో యేసు యొక్క చివరి మూడు సంవత్సరాల జీవితం గురించి మాత్రమే యిష్ట బడింది. యింకా ప్రాముఖ్యంగా ఆయన జీవితంలో చివరివారం గురించి ఆయన మరణ పునరుత్థానం గూర్చి విపరించడానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యిష్టబడింది. యేసు జీవితంలోనే చివరి వారాన్ని ఈ సువార్తలన్నీ ఎంతో వివరణాత్మకంగా ఎంతో “సుధీర్థమైన పరిచయాన్ని” శ్రమలను గురించి మనకు యిస్తూ యేసు జీవితంలో ఈ వారంలో జరిగిన ప్రాముఖ్య అంశాల గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఉదాహరణగా, ఈ సంఘటనలన్నీ మత్తయి సువార్తలోపున్న ఇరువది ఎనిమిది అధ్యాయాల్లోనీ చివరి ఎనిమిది అధ్యాయాల్లోను, మార్కు సువార్తలోని పదహారు అధ్యాయాల్లోని చివరి ఆరు అధ్యాయాల్లోను, లూకా సువార్త యిరువది నాలుగు అధ్యాయాల్లోని చివరి ఐదున్నర (5^{1/2}) అధ్యాయాల్లోను మరియు యోహోను సువార్తలోని చివరి సగభాగంలోను (12-21 అధ్యాయాలు) విపరించబడినవి. యేసు జీవితంలోని ప్రాముఖ్యమైన భాగాలు పట్ల ఈ రచయితలు ఎంత ఆసక్తి కలిగియున్నారో బుజువగుచున్నది. ఈ ఒక్క సువార్త లూకా మాత్రమే, యేసు యొక్క బాల్యాన్ని కొద్దిగానే వివరిస్తున్నాడు. అదేమనగా, యేసు వస్తేందు సంవత్సరాల ప్రాయంలో జరిగిన కథ (లూకా 2:41-52) అలాకానట్టయితే, యేసు జీవితం (రెండు సంవత్సరాలనుండి ముప్పది సంవత్సరాల వయస్సు వరకు) మనకు తెలిసియండేది కాదు, ఒక నిశభ్జ గీతంగా మిగిలిపోయివుండేది.

ఈ సువార్తలు కూడ కొన్నికొన్ని జవాబులు చెప్పని ప్రశ్నలను మనకు వదిలిపెడతున్నాయి.

అంటే మనలో తెలుసుకోవాలి అనే యెచ్చును తృప్తి పరచాలన్న ఉద్దేశం వారిది కాదు. యేసును గూర్చి ఎంతో గొప్ప సత్యాలను అందించాలన్నదే వారి ఉద్దేశం: ఆయనెవరు, ఆయనేం చేశాడు, ఆయన జీవితమేంటి, మరణం, ఆయన పునరుత్థానం ద్వారా ఆయనేం సాధించాడో అనే విషయాలు మొదలగునవి. ఈ సువార్తలు లేనట్టయితే యేసును గూర్చి మనం తెలుసుకునేది ఏమియులేదు.

ఈ మూలాధారాలను మనం నమ్మిపచ్చా?

ఈ విషయాలను నమ్మిపచ్చా? నమ్మకూడా? అన్న ప్రశ్న సువార్తల రచయితల మీద ఆధారపడియున్నది. (అంటే మత వ్యతిరేక చరిత్రకారులైన సుటోనియన్ మరియు టాసిటస్ల కంటే ఎక్కువ) ఎందుచేతనంబే, కేవలం క్రైస్తవ సాహిత్యాన్ని గురించి మనం స్పృష్టంగా మాట్లాడుచున్నాం కాబట్టి మరి ఈ సువార్తలు అంత నమ్మగినవా? అవి యేసును గూర్చి చెప్పినవి చారిత్రాత్మక సమాచారాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా అవి నమ్మశక్యంగా ఉన్నావా లేక ఏదో ప్రాయబడినవే కాని చారిత్రాత్మక ప్రత్యేకత ఏమి లేవు కదా? ఎన్నో పెద్ద పెద్ద అలవికాని ప్రశ్నలకు నైటం ప్రమఖులైన చరిత్రకారులు జవాబులు చెప్పినారు.² వాటినుండి కొన్ని ముఖ్యమైన ఆలోచనలు ఈ చర్చలో తప్పక ప్రస్తావించవలసియున్నది.

ఈ సువార్తల యొక్క విశ్వసనీయతను గురించి ఎంతోమంది ప్రజలందుకు ప్రశ్నిస్తారు? ఈ సందర్భంలో అనేక కారణాలు చూపించవచ్చు, కాని యిక కొన్ని ముఖ్యమైనవాటిని గమనిధ్యం.

ఈ సువార్తల్ని క్రైస్తవులే ప్రాశారు గదా అంటూ కొందరు వాటిని అంతగా పట్టించుకోదు. ఈ రచయితలు యేసును గూర్చి ప్రాసేటప్పుడు బాహ్యపరమైన ఆధారాలపై వారు ఆధారపడలేదు అని వారు వాదించారు. అది వినడానికి మనకు సభించానే ఉంటుంది, కాని దాన్ని కొంత లోతుకు వెళ్లి ధ్యానిధ్యం. మత్తయి, మార్గు లూకా, యోహేసులు ఏదో కల్పిత కథను లేక అబధాలను అనుమానస్తులుకాని చదువరులను నమ్మించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని చెప్పడం సాధ్యమే. మనము ఏదైనాసరే నమ్మడానికి హేతువుగలదేనా, నమ్మపలనని ఏదో సాధ్యమైనదాన్ని నమ్మకూడదని గుర్తుంచుకోవాలి. అంటే ఈ సువార్తలన్ని మనలను మోసం చేయాలన్న ప్రయత్నంలో ప్రాయబడినవాడానికి వీల్కేకుండపుంది.

ఒకవేళ ఈ సువార్తల రచయితలంతా వారే ప్రాసినారో, అది వారు స్వంతగా కనిపెట్టింది అన్నట్టయితే వారివారి అభిప్రాయాలు అన్ని సమకూడి ఈ విధంగా కనిపిస్తున్నాయి: (1) కన్యక గర్జం ధరించడం గురించిన కథను గమనించు (అది మత్తుయి 1లో మరియు లూకా 1లో కనిపిస్తుంది). యొక్క అన్యల యొక్క పురాణాలకు దీనికి వ్యత్యాసం కనబడుచున్నపుటికి అనగా వారి పురాణాల్లో దేవతల్ని మానవ స్త్రీతో కలసి జీవించడం, ఇది కొద్ది గొప్ప అదే విధానంగావున్నది. ఇలాంటి అద్భుతమైన విషయం, గర్జం ధరించడం, కనడం అనేది ఎంతోమందికి అభ్యంతర కారణంగావున్నది. మత్తయి, లూకాలు యి ఔ వై విషయం తప్పని తెలిసియుండి కూడ ఎండుకే విషయాలన్ని తమ రచనల్లో చేర్చినారు? (2) యేసు బాహ్యస్తుమీచ్చు యోహేసు ద్వారా బాహ్యస్తుం తీసుకోవడం అన్న సంగతేంటి? ఈ యోహేసు యొక్క బాహ్యస్తు విధానమేమంబే, “పాపక్షమాపణ నిమిత్తము మారుమనస్య విషయమైన బాహ్యస్తుము” (మార్గు 1:4). అయినపుటికి యేసు అతని ద్వారా బాహ్యస్తుము తీసుకోవలెనని పట్టబట్టి తీసుకున్నాడు

(మత్తయి 3:14, 15) వాస్తవానికి క్రొత్త నిబంధన యేసు పాపంలేనివాడని ఖచ్చితంగా చెబుతుంది. (చూడు, ఉదాహరణకు, 2 కొరింథియులకు 5:21; హెప్టియులకు 4:15; 1 పేతురు 2:22.) అయినా యేసు భాష్టిస్యము తీసుకున్నాడు, మరి ఈ రోజున వేదాంత పండితుల్లో ఒక పెద్ద చర్చనీయాంశమైన ఈ విషయం, ఈ ప్రశ్నలకు జవాబు దొరకక వారు తర్జన భర్జన చేసుకుంటున్నది అందరికి తెలిసిన విషయమే, అలాంటప్పుడు ఈ రచయితలు కావాలని ఈ విషయములను వారి రచనల్లో చేర్చడమెందుకు? (3) అంతేకాదు, యేసు శిష్యులలో కొందరు అసలు ఈ యేసు అనే సంగతిని నమ్మలేదు మరియు ఈ విషయంలో వారిలో వారికి జగదాలు, విమర్శించుకోవడాలు జరిగాయి, ఇంత తెలిసినా ఈ రచయితలు ఆ విషయాలు కూడ వారి రచనల్లో ఎందుకు చేర్చినారు? యిలాంటి యిబ్బంది, అనుమానాలు కలిగించే వివరాలను రచయితలు పనిగట్టుకొని నమ్మకంగా ప్రచురించగలిగారంటే అసలు సత్యాలన్ని తరువాతైనా వారి రచనల్లో తప్పక తెలుపుతారు అన్న భావం మనకు కలగడం లేదా?

ఈ నాలుగు సువార్తలు కూడ క్రిస్తువైన వారిచే రచించబడ్డాయి కాబట్టి అవి సత్యాన్ని చెప్పడం లేదని కొందరు ఊహించడమెందుకు? అదంత అర్థవంతమైన ఊహ కాదని చెప్పాలి. అంటే నీవు ఒకే చారిత్రాత్మక సంఘటన గురించిన సత్యాల వాస్తవాన్ని గురించి గనుక తెలుసుకోవాలనుకుంటే, చరిత్ర అనేదాన్ని గురించిన అసక్తి అవగాహన లేని వ్యక్తిని అడిగినట్టు ఉంటుంది గదా! నీవు గనుక ఓమాహో బీచ్ డి-డే గురించి తెలుసుకోవాలన్నా లేదా ప్రపంచ వాణిజ్య కేంద్రం సెప్టెంబర్ 11, 2001 తెలుసుకోవాలనుకున్నప్పుడు, ఎవరో ఒకరి దగ్గరకు వెళ్లి, అంటే ఆ స్థలంలో లేనివారి దగ్గరకు వెళ్లి అడిగితే ఆ వాస్తవాలను చెప్పగలరా? కళ్యాం చూచిన వ్యక్తిని మనం అడిగిన దానికి లేదా కళ్యాం చూచిన వ్యక్తులను అడిగినవాళ్లి మనమెళ్లి అడగడంలో తేడా లేదా? అదే మనం సువార్తల్లో కలిగియున్నది.

ఈ సువార్తలు ఖచ్చితమైనవన్ను నిరూపణను గూర్చిన ప్రశ్నలను గూర్చి చర్చించాలంటే యేసు జీవించిన కాలానికి ఈ రచనలకు మధ్య గడిచిన కాలాన్ని కూడ పరిగణించాలి, చూడాలి. అనేకులైన పండితుల అభిప్రాయమేమంటే ఈ సువార్తలు యేసు జీవించిన తర్వాత నలబైనుండి డెబై సంవత్సరాల తర్వాత ప్రాయబడినవని (క్రి.శ. 70-100) కొందరు పండితులు ముప్పడి సంవత్సరాల తర్వాతనే ప్రాయబడినవని వాదిస్తారు. కొందరు అనుమానస్తులు ఎలాంటి అభిప్రాయం వ్యక్తపరుస్తారంటే, ఈ మధ్య సంబంధించిన కాలక్రమంలో ఎన్నోన్నే “మార్పులు చేర్చుట” జరిగిపుండచ్చ. యేసు ఒక చారిత్రాత్మక వాస్తవమైన వ్యక్తిగా నిరూపించడం కంటే ఆయనేదో ఒక పురాణ పురుషునిగా చిత్రించడం జరిగిందా అని.³

పురాతనపు ప్రతులకు యివ్వబడినట్టువంటి ప్రమాణము ఈ సువార్తలకు యివ్వబడింది. జూలియన్ సీజర్లాంటి ప్రముఖుల గురించిన రచనలు, కథలు, వారు జీవించిన కాలానికి ఆ ప్రతులు ప్రాయబడిన కాలానికి మధ్య చాలా కాలవ్యప్పి ఉంది. అయినప్పటికి ఆ విషయమై ఎవరూ ప్రశ్నించినట్లు లేరు, మరి సువార్తల విషయంలో కూడ అంతే జరిగింది. పొలు తన ఉత్తరాలను క్రి.శ. మొదటి శతాబ్దింలోని 40 తరువాత కాలంలో ప్రాయడం, దీనికితోడు మనకు మరొక మూలాధారం ఉన్నది. అది సువార్తలు ప్రాయబడిన సమయానికి సమీపంలో ఉంది - అవి అపొస్తలుడైన పొలు పత్రికలు, అవి సువార్తలలో తెలియజేసిన వివరాలను దృఢపరుస్తున్నాయి. పొలు మొదటి శతాబ్దిం 40 సంవత్సరములో⁴ ఈ ఉత్తరాలు

ప్రాయదం ప్రారంభించాడు, కాబట్టి పోలు ఉత్తరాలు, సువార్త రచనకు 20 సంవత్సరాలకు ముందే ప్రారంభమైందని తెలుస్తుంది. యేసు యొక్క దైవత్వాన్ని ఆయన మరణ పునరుత్థానాన్ని ప్రజలు పూర్తిగా విశ్వసించినారన్న సత్యాన్ని దృఢపరచాడు. ఈ కథను ఎంతో శృంగారవంతంగా రూపొందించినట్టయితే అది నల్కు సంవత్సరాల లోపలే జరిగింది. దాన్ని బట్టి చూస్తే, యేసును చూచి, ఆయన మాటలు విన్నవాళ్ళు సైతం యింకా బ్రతికేవున్నారని స్పష్టమవుతుంది. ఒకవేళ పోలు, మత్తయి, మార్పు లూకా, యోహోనులు చెప్పిందే గనుక తప్పయివుంటే సత్యాన్ని కళ్ళార చూచినవారిని ఒప్పించటానికి వీరంతో యాతనపడేవారో మనం ఊహించలేం!⁵

ఈ సందర్భంలో కొంతమంది ఈ సువార్తల యొక్క విశ్వసనీయతను ప్రశ్నిస్తూ యిలా అంటారు, “సువార్తలో ఖ్రాసి పెట్టేన వివరాల్లో ఒకదానికొకటి విబేధాలు లేవా?” అని. ఈ “విబేధాలు” అనేవేంటి అనే దానినుండే జవాబు లభిస్తుంది. ముందుగా గమనించినట్టయితే రెండు సువార్తల వివరాల మధ్య యేసు మాటల్లో తేడాలు తరచుగా కనబడతాయి, అంటే ఈ గ్రంథకర్తలు అంతా కూడబలుకొని మాటకు మాట, పొల్లుకు పొల్లు మూర్ఖంగా ఒకేరకమైన వివరణ తయారుచేయలేదు అని తెలుస్తుంది. (ఒకవేళ వారంతా ప్రతి వివరణ లో కూడబలుకొని పనిచేసిపుంటే యిక అనుమానికి తావేది చెప్పండి?)

ఈ సువార్తలో తల్లిన చారిత్రాత్మకమైన ప్రశ్నలు అంత సుఖవుగా వివరించబడలేదు. ఉండాహరణకు లూకా 2:2, యేసు బేత్తిపేములో జన్మించాడు అని చెబుతుంది (అంటే ఆయన తలిదండ్రుల యొక్క స్వగ్రామమైన నజరేతులో కాదు) ఎందుచేతనంటే సిరియా గవర్నరైన కురేనియన్ దినాల్లో జరిగిన జనాభా సంఖ్య కారణంగా. ఎలావున్నా జోసీఫ్ న్స్ రచించిన ప్రకారం కురేనియన్ అనేవాడు తర్వాత కాలంలో గవర్నర్గా ఉన్నాడు (క్రీ.శ. 6-9) అప్పుడు ఈ జనాభా లెఖ్యలు జరగాలని ఆదేశించారు.⁶ ఎంతో జాగ్రత్తగల్గిన ఒక చరిత్రకారునిగా లూకా ఈ పొరపాటు చేయడం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది, అందుపల్ల కొండరేమంటారంటే, కురేనియన్ అనేవాడు అంతకు ముందు కాలంలోనే సిరియాకు గవర్నర్గా పనిచేశాడు అని, కాని దానికి తగిన రుజువు మాత్రం అసంపూర్తిగా మిగిలింది. యిలాంటి “విబేధాలు” (యిలాంటివాటికి సంపూర్ణ వివరణ యున్నట్లు కనబడుచున్నదో అది చారిత్రాత్మక సమాచారానికి మించియుంటున్నాయి) సువార్త సందేశానికి ఏవిధంగా కూడ హాని చేయదు, మరి యేసు ఎవరో అని గాని ఆయన ఈ లోకంలో ఉన్నప్పుడు ఏమి చేశాడో అన్న సత్యాన్ని మాత్రం వమ్ముచేయదు. యిలా సువార్తకు అడ్డ తగిలి ప్రశ్నలు వేస్తూ సువార్త యొక్క విశ్వాస్యత మీద దెబ్బతీయాలనుకొన్నవారికి తగిన హేతువులులేక విరమించుకొంటున్నారు.

ఈ సువార్తల యొక్క విశ్వసనీయతను గూర్చిన ఆక్షేపణలన్నీ ఏదో ఊహాతో చెప్పినవి అని భావించాలి, ఎందుచేతనంటే, సూక్ష్మంగా పరిశీలించినట్టయితే, ఆ ఆక్షేపణలు సరికానివి, అవాస్తుమైనవి అని తేలుతుంది. అది సంఘ త్రిస్తవులు యేసు యొక్క జీవిత కథ మరియు ఆయన జీవన విధానం ఒక కట్టు కథ అని బాగా ఎరిగినవారే, అయితే వాళ్ళు దానిని అంగీకరించడమేగాక ఆ సత్యాన్ని యితరులకు చెప్పి వారిని ఒప్పించాడనికి కూడ ప్రయత్నించారు అనేది ఆ ఊహ. దానికి మరొక అపోహాయేమనగా, అపోస్తలులు, సంఘ నాయకులు ప్రజలను అమాయకులను చేసి మోసగించారనునది. అలాంటప్పుడు

వారు పిరికివారని, అపనమ్ముడస్తులని వారిని గురించి ప్రజలెందుకు ఊహించుకున్నారు? అంటే వారి గురించి మనం ఏమని అనుకుంటున్నామో దానికి సరిపోవడంలేదు? యిక్కడ ప్లీసీ అనే రచయిత ఈ అపొస్టలుల యొక్క నీతినిజాయాతీని వివరిస్తూ యోహోను తప్ప మిగతా అపొస్టలులు, యేసు దేవుని కుమారుడని, ఆయన సిలువ వేయబడి మరణించాడని, మరణంనుండి తిరిగి లేచినాడని ప్రకటించినందుకు శిక్షించబడినారు అని వ్రాస్తున్నాడు. అనుమానస్థులకైతే వారు అంతా అబద్ధాన్నే బోధిస్తున్నారని వారనుకొనుచున్నారు. అది ఎంతవరకు వాస్తవం?

ఈ అనుమానపు వ్యక్తులు ఈ సువార్తల పట్ల వారి అనుమాన్ని వ్యక్తం చేయడానికిగల ఒక కారణం ఉందని మనం ఒప్పుకోవాలి: కొండరికి ఏదైనా అద్భుతంగా జరిగించినా, అస్వాఖావికమైన రీతిగా జరిగినా దాన్ని నమ్మడానికి పక్కపొతం చూపిస్తుటారు. వారి పూర్తి నమ్మకమేమంటే అలాంటిది జరగనే జరగడు అనే నిశ్చయత కల్పివున్నారు. అందువల్ల యేసు దేవుని కుమారుడని, ఆయన అద్భుతాలు చేశాడని వినగానే దానికి వారు సనేమిరా అంగీకరించరు, జరగడు అంటారు. యిక దానికి బదులుగా వివరణలుగలవా, బుజువులుగలవా అని ప్రశ్నిస్తారు. వారు ముందునుండే దీన్ని నమ్మేవారు కాదు సుమా.

క్రొత్త నిబంధనలోని మిగతా భాగాలనుండి మనం ఏం నేర్చుకోగలం?

క్రొత్త నిబంధనలోని నాలుగు సువార్తలు యేసును గూర్చిన సమాచారాన్ని తెలుసుకోడానికి ముఖ్యమైన అధారాలుగా ఉన్నాయి. ఏదియేమైనా, క్రొత్త నిబంధనలోని మిగతా భాగాలు కూడ యేసును గూర్చిన సమాచారాన్ని యిస్తున్నాయస్తు సంగతిని మనం విస్మరించ కూడదు.

ప్రత్యేకించి పోలు యొక్క పత్రికలు ప్రాముఖ్యమైనవి. క్రొత్త నిబంధనలో పోలు వ్రాసిన పదమూడు పత్రికలు మనకున్నాయి. ఈ పత్రికల రచనా కాలం యించుమించు క్రీ.శ. 49 నుండి 65 వరకు. ఔన పేర్కొన్న రీతిగా ఈ సువార్తల రచనా కాలం (సామాన్యంగా క్రీ.శ. 50-100 మధ్య కాలంలో) ఆధారం చేసుకోబడినవి అంటే, పోలు యొక్క పత్రికలు సువార్తల రచనలకంటే ముందుగానే ప్రాయబడినవని తెలుస్తుంది. క్రొత్త నిబంధన రచనలు తరువాత్రాస్తోన్ని అనుసరించి - కాలక్రమమలో కాక - అమర్ధబడియున్నపాపి. సువార్తలు క్రొత్త నిబంధనలోని రచనలో తోలిగా ప్రాయబడియున్నందున వాటిని మొదట్లో అమర్ధలేదు కాని అందుల్లో పేర్కొన్న కథ మిగతా క్రొత్త నిబంధన ప్రతులలో కనిపిస్తున్నందున సువార్తలు క్రొత్త నిబంధన మొదటి భాగమలో చేర్చబడ్డాయి.

పోలు పత్రికలు బోధిస్తుండడం చేత మరియు అవి “సమస్య పరిస్ార” ప్రతులుగా ఉండటంవలన పోలు యేసును గూర్చి ఎక్కువగా చెప్పాలేదు. యేసు యొక్క కథను గూర్చి తన పత్రిక చదువర్లు ముందుగానే వెరిగియున్నారని పోలు భాచించాడు. అయితే, క్రొత్త పత్రికలు ముఖ్యముగా ఇరవైనుండి ముపై సంపత్సురాల యేసు జీవితమును గూర్చి సామాన్యంగా ఏమి యెరిగియున్నారో మరియు వారు ఏమి విశ్వసించాలో దానిని అతని రచనలు తెలుపుతున్నాయి.

పోలు పత్రికల్లో యేసు జీవితానికి సంబంధించిన సంఘటనలు ప్రస్తావించలేదు, లేదా అయన బోధనలనుండి అయన ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడిన మాటలను యథావిధంగా పేర్కొన్నాలేదు, అంత మాత్రాన పోలుగారు ఈ విషయంలో ఏమి తెలియనివానిగా గాని మౌనముగా కాని లేనే

లేదు. ఉదాహరణకు, యేసు అబ్రాహాము సంతతినుండి వచ్చాడు అని అన్నాడు (గలతీయులకు 3:16) – యేసు దావీదు “కుమారుడు” (అంటే, ఆయన వంశావలినుండి వచ్చినవాడు) (రోమీయులకు 1:3), “ఈక స్ట్రైకి జన్మించినవాడు.” యేసు యూదా ధర్మశాస్త్రానికి కట్టుబడి జీవించినవాడని (గలతీయులకు 4:4) పొలు అంటున్నాడు. ఆయన అన్ని రకాల ప్రజలను తనవద్దకు ఆహ్వానించినాడని (రోమీయులకు 15:5-7), ఎంతో దీనుడై తగ్గింపు జీవితం జీవించాడని, సేవ చేశాడని సూచించాడు (ఫిలిప్పీయులకు 2:7, 8). యేసుకు యూకోబు అనే సహోదరుడు యింకా యితర సహోదరిలున్నరని కూడ పొలు ప్రాశాడు (గలతీయులకు 1:19; 1 కొరింథియులకు 9:5). యేసు ఎలా దూషించబడినాడో ఎంత హేతున చేయబడి నాడో తెల్పినాడు (రోమీయులకు 15:3); మరియు ఆయన ప్రభు రాత్రి భోజనమును ఎలా స్థాపించాడో అదే రోజు రాత్రి ఆయన ఎలా ద్రోహిగా శత్రువులకు అప్పగింపబడినాడో (1 కొరింథియులకు 11:2, 23-25) ప్రాశాడు. ఆయన పిలాతు ముందు హోజరు పరచబడినట్టు ప్రాశాడు (1 తిమోతి 6:13); ఆయన మరణానికి యూదయాలోని యూదులు ఎలా కారకులైనారో (1 థెస్పాలోనీకయులకు 2:14, 15); ఆయన ఎలా సమాధిచేయబడినాడో, తర్వాత మూడవ దినాన మరణించునుడి ఎలా లేచినాడో, పునరుత్థానం తర్వాత ఎంత మందికి ఎలా ప్రత్యక్షమయ్యాడో వివరించాడు (1 కొరింథియులకు 15:4-8). ఈ విధంగా ఈ విపరాలన్ని తన రచనల్లో ఆయ సందర్భాల్లో వ్యక్తం చేశాడు. అంతేగాని యేసు చరిత్రను తిరగడిప్పి చెప్పాలని పొలు ప్రయత్నం చేయలేదు. ఈ విపరణనుబట్టి పొలుకు అన్ని విపయాలను క్షుణ్ణంగా తెలుసు, అనేకం ప్రాయగలడని కూడ తెలుసు, కాని అన్నీ విపరాలు అంతగా ప్రాయనవసరంలేదని కూడ అనుకున్నాడు. ఈ విపరాలను కొంతకాలం తర్వాత సువార్తలు దృఢపరచాయి, ఈ విపరాలన్ని అతిశయోక్తులు కావు లేదా వికృతీకరించినవి కావు, అని సరళంగా ప్రాయబడిందని అర్థమవుతుంది.

యేసు జీవితము యొక్క విశేషాలను మనకు ఎత్తి చూపడమే గాక పొలు, బహుశ, యేసు యొక్క బోధలన్నిటిని అందించాడు అని చెప్పాలి. యేసు చివరి రాత్రి భోజనం సమయంలో అన్న మాటలను పొలు మనకు అందించాడు (1 కొరింథియులకు 11:23-25; మత్తుయి 26:26-29 చూడు). అంతేగాక, వివాహ విషయం, విడాకుల విషయం యేసు యొక్క బోధలను కూడ పొలు ప్రస్తావించినాడు (1 కొరింథియులకు 7:10, 11; మార్కు 10:2-12 చూడు). పనివాడు జీతమునకు పాత్రుడని యేసు బోధను పొలు ఎత్తిచూపాడు (1 కొరింథియులకు 9:14; మత్తుయి 10:10 చూడు) మరియు సమస్త ఆహారాలు పవిత్రపరచబడినవే అనే యేసు భావాలను తరుచుగా చెప్పాడు (1 కొరింథియులకు 10:27; మార్కు 7:18-20 చూడు). సుంకము చెల్లించు విషయంలో యేసు ఏమి చెప్పినాడో దాని మీదే పొలు కూడ తన బోధను అధారం చేసుకున్నాడు (రోమీయులకు 13:7; లూకా 20:25); “రాత్రి వేళ దొంగవచ్చినట్టు” అంటూ యేసు అందించిన రూపక విపరణను అధారముచేసుకొంటూ యేసు రాకడను గూర్చి పొలు మాట్లాడినాడు (1 థెస్పాలోనీకయులకు 5:2-5; మత్తుయి 24:36-44). నీతి నియమావళికి సంబంధించిన బోధలో యేసు కొండమీద చేసిన ప్రసంగాన్ని పొలు ప్రతిధ్వనింపజేశాడు (రోమీయులకు 12:9-13:10; 13:10; చూడు మత్తుయి 5:43-7:12).

పొలుకు యేసు గురించి అంత ఎక్కువగా తెలయదు అని చెప్పువారు, పొలు విషయం

అంతగా తమకు తెలియదని ఒప్పుకోవాలి! పైన హాలు పుత్రికల్లో సూచించిన ప్రతి వాక్య భాగాల గొప్ప ప్రామాణికత, వాస్తవాన్ని ఎవరు వివాదాస్పదంగా భావించలేదు, ప్రశ్నించలేదు. హాలు కూడ సువార్తల ద్వారా యేసును గురించి మనం ఏమి తెలుసుకున్నామో దానికి తోడు చేసి ఎక్కువ సమాచారాన్ని తన పుత్రికల్లో అందించలేదు. అతడు ముందువున్న వివరాలనే స్ఫుర్షంచేశాడు. అతడు ట్రైస్ట్ లోకంకూడ ఎరిగియున్న మరియు ముందుగానే వివరించబడిన సంగతులను స్ఫుర్షం చేసాడు.

కొన్నిసార్లు ప్రజలు యిలా ప్రశ్నిస్తారు, “హాలు యేసును గూర్చి ఎలా తెలుసుకోగల్లినాడు?” అతడు ఎప్పుడు కూడ యేసు యొక్క “పన్నెండు” మంది శిష్యులతో ఏనాడు కలసి ప్రయాణం చేయనూ లేదు (యేసు మరియు హాలు సమకాలికులు కాబట్టి, అలాంటి ముఖాముఖిగా కలుసుకున్నట్టు రుజువులు లేనప్పటికి, అలాంటిది చారిత్రాత్మకంగా అసాధ్యమేమీ కాదు). హాలు మనకందించే సమాచారం మూడు రకాల అనువైన ఆధారలవల్ల వచ్చినవే. (1) గలతీయులకు 1:18, 19లో చూచినట్లయితే ఎవరైతే యేసును కళ్ళారా చూచినారో ఆ వ్యక్తులతో కొంత పరిచయం హాలు కిలిగియున్నాడు. ముఖ్యంగా పేతురు, యేసు సోదరుడైన యాకోబు. వీరంతా యిలా కలుసుకున్నప్పుడు బహుశ వారి ప్రాముఖ్యమైన సంభాషణ యేసును గూర్చి అయిన చేసిన కార్యములను గూర్చి. (2) ఈ సువార్తలు ప్రాయుక ముందు యేసును గూర్చి, అయిన బోధలను గూర్చి ఈనోట అనోట ఆయా కథలు ప్రచారంలోపున్నాయి కూడ (అది వాక్యకు సంబంధించిన ఆచారాలు) ప్రాముఖ్యమైన విషయమేమంటే, కొత్తగా ట్రైస్ట్ వినిగా మారిన వ్యక్తులు ఆచారపరంగా అనేక విషయాలు నేర్చుకొని ఉంటారు. దాంట్లో హాలు కూడ ఒకడు అయ్యింటాడు అనడంలో అతిశయ్యాక్రి ఏదియు లేదు. (3) హాలు కూడ ఒక విషయాన్ని వెల్లడి చేస్తున్నాడు. అదేమనగా, తనకు ప్రత్యక్షపర్చబడినదంతా దైవిక విధానంలోనే తనకు వచ్చింది, అంతేకాని మానవ మధ్యవర్తులవల్ల తాను తెలుసుకోలేదని (గలతీయులకు 1:11, 12, 16; 1 కొరింథియులకు 11:23; 15:3). అంటే అతడు నేర్చుకున్నదంతా ఆ విధంగానే అని కాదు, లేదా యింతకు ముందు పేర్కొన్న రెండు ఆధారాల ద్వారా కూడ సంపూర్చిగా కాదు, యిక్కడ ప్రతిపాదించబడే విషయమేమంటే, అతనికి అందిన సమాచారమంతా సూటిగా దేవనినుండే తనకు లభించినది అని అతడు ఖచ్చితంగా భావించియున్నాడు. యేసును గూర్చి నేర్చుకోడానికి హాలుకు కావలసినంత అవకాశం లభించింది ఆ సత్యాన్నే లోకానికి చాటినాడు.

మొదటిగా హాలు ఏదైతే ప్రాసియున్నాడో అది క్రొత్త నిబంధనలోని యేసును గూర్చిన ప్రాముఖ్యమైన సమాచారంగా నిలిచింది, అదేవిధంగా సువార్త రచయితలు యేసును గూర్చి యిచ్చిన వివరణలు కూడ క్రొత్త నిబంధనలో అంతే ప్రాముఖ్యమైనవి. పేతురు, యోహోను, యాకోబులు యేసుతో ప్రత్యక్ష అనుబంధాన్ని కలిగినవారు. లూకా ద్వారా ప్రాయుభించ అపొస్టలుల కార్యములు యేసు ప్రారంభించిన ఉధ్యమంలోని తొలి ముప్పది సంవత్సరముల పరిచర్యను వివరిస్తుంది - తన సంఘు పరిచర్యను గూర్చి. (ఇది చారిత్రాత్మకంగా నమోదు చేయదగిన సంఘటన.) ఈ విధంగా ఈ రచనలన్ని ఎంతో ప్రాముఖ్యమైనవైయున్నప్పుడు, అపి నజరేయడగు యేసు అనే వ్యక్తి జీవించియున్నాడన్న సత్యానికి సాక్ష్యం యిచ్చుచున్నాయి.

ముగింపు మాట

మనకు ఎలాంటి చారిత్రాత్మక వాస్తవం అందించబడింది: యేసును గూర్చి పొందుపర్చబడిన క్రొత్త నిబంధనలోని నాలుగు సువార్తలు మనకు ప్రాముఖ్యమైన సమాచార మూలాధారాలుగా ఉన్నాయి. ఆ వాస్తవాలను మనం అంగీకరించి నమ్మనట్లుటే మనం యేసును గురించి ఏమియు తెలియనివారిగానే మిగిలిపోతాం. అవన్నీ నమ్మడగినవి, బహుశ అవి వాస్తవాలే, అలా అయితే, మనం యేసును గురించి ఎక్కువ తెలిసినవారిగా ఉంటాం, ఒకవేళ మనకు దాంటో యిష్టపడినంత సమాచారం లభించనప్పటికి ఘర్యాలేదు. యింకా యితర అధారాలు కూడ అవసరమే గాని, అవన్నీ యేసు ఈ లోకంలో జీవించిన ఆయన చరిత్ర కథను సువార్తల్లోని సంఘటనలను స్పష్టంచేస్తాయి. ఒకవేళ క్రొత్త నిబంధన మిగతాభాగంలో యేసును గురించిన సమాచారం పెద్దగా యివ్వబడకపోయినప్పటికి యితర రచయితలు అనగా సువార్తల రచనలకంటే ముందు రచనలు చేసినవారు యేసును గురించి నమ్మినారు, ఆయన గురించి బోధించారు కూడ.

క్రొత్త నిబంధనలో నాల్గు విధాలైన వివరణలు మనకూరకు భద్రపర్చబడినాయి. అలా నమోదు చేయబడిన వివరణలన్నీ మనలను ఎంతో బలవంతపెట్టుచున్నాయి. ఏదో నా మాటనే మీరు ప్రామాణికంగా తీసుకోకండి సుమా! మీరే స్వయంగా సువార్త రచనలను చదవండి.

సూచనలు

¹Graham N. Stanton, *The Gospels and Jesus* (New York: Oxford University Press, 1989), 60-61. ²యింకా వివరాలు F. F. Bruce, *The New Testament Documents: Are They Reliable?* 6th ed. (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1981) and Paul Barnett, *Is the New Testament Reliable?* rev. ed. (Downers Grove, Ill.: InterVarsity, 2003). ³గ్రీటీష్ క్రొత్త నిబంధన వేదంతపంఠించు J. D. G. Dunn యిటీవల కాలంలో యిలా వాడిస్తున్నాడు, యేసును గురించిన సందేశం ఏదో మాటలు వాక్యులు మాత్రమే గాని, ప్రాత పూర్వకంగా సమోదుచేయబడలేదు. తొలిగా యేసును గూర్చిన సమాచారం రాత రూపకములో కాక నోటీమాట ద్వారా అందించబడినది, మరియు యేసును గూర్చి అలా అందించబడిన పారంపర్యం (అని పిలువబడిన) రాత రూపకమైనదానికంటే తక్కువ ఆధారపడుడగినదని వారించారు. యిలా గుర్తించడగా వలన సంఘటనలు సంభవించిన మరియు వాటిని ప్రాసిన మర్యాదలన్నిటి పూడుతుంది. నోటి మాట ద్వారా వచ్చిన పారంపర్యముకంట ప్రాయబడినవి ఆధారపడుడగినవి. J. D. G. Dunn, *A New Perspective on Jesus: What the Quest for the Historical Jesus Missed* (Grand Rapids, Mich.: Baker Academic, 2005), 35-56, 79-125. ⁴కొంత మంది పదింతలు పోలు రచనలు యాస్కలో ప్రాయబడ్డాయి అంటారు. ⁵సువార్తలు సమ్మచిసే అనేదానిష్టా ఎక్కువ వివరాలు Gary R. Havermas, “Why I Believe the New Testament Is Historically Reliable,” in N. L. Geisler and P. K. Hoffman, eds., *Why I Am a Christian: Leading Thinkers Explain Why They Believe*, rev. and exp. ed. (Grand Rapids, Mich.: Baker Books, 2006), 161-74లో అందించారు. ⁶Josephus, *Antiquities* 18:1.